

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta

Jméno autora: Jan Bayer

Název práce: Mechanismy zaměstnávání Ukrajinců v České republice

Téma práce: velmi aktuální a přínosné.

Téma bylo v literatuře: je částečně zpracováno.

Práce je zaměřena: teoreticky i prakticky

Jazyková a stylistická úroveň práce: relativně dobrá úroveň

Rozsah práce: přiměřený (91s.)

Použitá literatura: dostatečná šíře

Počet uváděných titulů: 33

Formální stránka práce: odpovídající

Cíl práce: splněn

Úroveň závěrečné práce: odpovídá stanoveným kritériím a požadavkům

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Bakalářská práce Jana Bayera se zaměřuje na hledání odpovědi na nesnadné tázání po kulturních příčinách a širších souvislostech zaměstnávání Ukrajinců v ČR s ohledem na jejich integraci do společnosti prostřednictvím analýzy konstrukci strategie zaměstnávání ve spojení se sociálně-kulturními dopady. Hned v úvodu nás autor upozorňuje, že celý problém nelze redukovat na statický, historicky daný problém, ale že souvisí se s funkcí kultury, která dalece přesahuje psychologickou rovinu existence člověka, ke které se až příliš snadno necháváme vlákat při snaze porozumění kulturních fenoménů. Ovšem z úvodu je také patrné, že práce opomíjí jedno z hlavních tří kritérií pro zpracování BP v rámci oboru TK, a to konkrétně aplikaci nějakého teoretického rámce (teorie kultury nebo jiného antropologicko-filosofického analytického nástroje), který autorovi napomohl k hlubšímu vhledu do kulturních souvislostí a dynamik vybraného fenoménu.

Problém komplexního vztahu nějakého jevu ke kultuře jako celku si zaslouží mnohem hlubší a komplexnější vhled, který si nevystačí historizující, právní nebo psychologickou reflexí. A tak práce zůstává u deskriptivního vypočítávání a vyjmenovávání na principu komponovaných výpisků ze sekundární literatury bez přidané interpretační a analytické hodnoty. Slabina spočívá v tom, že autor v podstatě jen konstatuje a k vlastní analýze a antropologické interpretaci dat nenachází odvalu. Na druhou stranu je třeba ocenit jeho upřímný zájem o danou problematiku. Dále je třeba autora pochválit, že se snažil alespoň rámcově zohlednit některé základní teorie migrace, když hledal motivy migrace za prací z Ukrajiny. Teorie migrace nemohou nahradit výše zmíněné analytické nástroje, ale přímo volají po tom, aby s nimi byly propojeny, skombinovány, komplementárně doplněny. To platí o to více, že texty mnohých autorů, se kterými autor BP pracuje, vycházejí ze sociálně-konstruktivistického paradigmatu, který by stálo za to vyzdvihnout a reflektovat. Už jen proto, že práce ukazuje, že autor umí psát, umí se vyjadřovat, umí pracovat systematicky a konceptuálně.

Mnohem zajímavější je druhá část, kde se už autor dotýká notoricky známých, ale stále aktuálních a bolestných rozporů mezi vzděláním a zaměstnáním konkrétních Ukrajinců. Podobně zajímavou částí se snahou o analýzu, je oddíl věnovaný aplikaci teorie segmentovaného trhu na danou problematiku. Za tímto účelem se nyní autor celé problematice snaží porozumět za pomoci strukturálnějšího vhledu. Přesto se nevyhnul příliš generalizujícím a reduktivním obrazům převzatým z literatury bez hlubší kritické diskuze na dané téma.

V závěru práce se autor snaží naplnit další kritérium, které se u každé závěrečné práce v rámci oboru TK vyžaduje, kterým je transkulturní reflexe dané problematiky. Autor BP si však s touto částí příliš velkou práci nedal. Kapitola na dané téma působí spíše toporně a nedomyšleně. Autor sice naznačuje transkulturní dimenzi a potenciál celé problematiky, čímž se snaží překročit rámec deskripce ve směru univerzálně platným a aktuálním nebezpečím přítomným v současné české kulturní situaci, nicméně transkulturní reflexe dané tematiky je velmi povrchní a tezovitá. Práce je přesto příspěvkem ke hledání kulturních východisek, které by mohly být, nebo jsou, východiskem k překonání stigmat, rozdělení, odloučení a rozporů uvnitř společnosti, způsobených kulturně třídícími mechanismy. Aby k nějaké TK reflexi mohlo dojít, vyžadovalo by to přinejmenším mnohem větší prostor, aby mohl autor naznačená téma rozvést a reflektovat.

Přes zmíněné nedostatky autora musíme pochválit za snahu o poctivé obeznámení s relevantní literaturou na dané téma a svědomitou průběžnou práci.

Práci Jana Bayera považuji za přínosnou a poctivou, byť se značnými výše zmíněnými nedostatky.

Výsledné hodnocení: Předložená bakalářská práce splňuje podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:

1) Jak konkrétně vnímáte modus transkulturní komunikace coby výchozí platformu zaměstnávání Ukrajinců?

Datum: 6.4. 2022

ThLic. František Burda Ph.D.

Podpis